

[Kristine Heltberg.]

afvise det på det skarpeste, og vi må på det skarpeste kritisere den måde, det er blevet behandlet på hidtil.

Chr. Christensen (KrF):

Det foreliggende lovforslag tilgodeser ikke i fuldt omfang kristeligt folkepartis opfattelse af, hvordan uddannelsen skal finansieres. Vi har den principielle opfattelse, at adgangen til uddannelserne må være lige for alle, også hvad angår det økonomiske. Derfor har vi ønsket, at første uddannelsesår efter grunduddannelsen skulle finansieres ved stipendier eller legater, og derefter måtte resten af uddannelsen finansieres ved lån, som var rente- og afdragsfri i studietiden. De skulle tildeles uafhængigt af forældrenes økonomiske forhold. Baggrunden for dette syn fremdrog jeg ved første behandling her, og jeg skal ikke tage tid til at gentage den. Men jeg vil gerne sige, at lovforslaget går i retning af den målsætning, vi har, netop ved at overgå til lån.

Desuden er lovforslaget jo et led i det spareforlig, vi fik i september, og jeg er enig med en tidligere ordfører, der fremhævede, at skattenedsættelser måtte modsvares af tilsvarende ydelser fra befolkningens side; dér må også de studerende regnes med.

På baggrund heraf kan kristeligt folkeparti tilsige støtte til lovforslagets gennemførelse nu.

Freddy Madsen (DKP):

Der er af såvel undervisningsministeren som ordførerne for socialdemokratiet og socialistisk folkeparti fremført en række indvendinger imod dette lovforslag, som jeg ikke skal gentage, men jeg kan i øvrigt henviser til, hvad vi sagde allerede under første behandling af dette forslag. Jeg synes imidlertid, der er grund til at hæfte sig ved nogle af de bemærkninger, som nu fremføres her i debatten.

Der bliver jo fra nogle sider gjort synspunkter og argumenter gældende, som faktisk giver det udseende af, at de uddannelsessøgende i vores samfund bærer en væsentlig del af ansvaret for de vanskeligheder, landet befinder sig i. Enhver, der vil gå nøjere ind på tingene, ved, at det er et aldeles urimeligt standpunkt, at tingene tværtimod har udviklet sig på en sådan måde, at

de uddannelsessøgende har vanskeligere forhold, end de har haft tidligere, at ikke mindst spørgsmålet om udviklingen i arbejdsløsheden gør, at i tusindvis af uddannelsessøgende, som tidligere har måttet supplere støtten ved erhvervsarbejde, i disse tider er udelukket herfra og derfor har overordentlig vanskelige forhold. Der er således grund til at støtte netop på dette område og også udvide støtten, således som vi tidligere har foreslået, men det, der åbenbart er sagen, og det, man har en klar fornemmelse af i alle de debatter om disse spørgsmål, som foregår i dette ting, er, at de uddannelsessøgende sammen med enkelte andre befolkningsgrupper er blevet til en pariakaste, hvis indtægter man ved enhver lejlighed skal benytte anledningen til — også for at demonstrere ude omkring — at skære ned. Helt grotesk bliver det, når man her fremfører spørgsmålet om skattelettelserne som et argument i denne forbindelse. Så vidt mig bekendt har de uddannelsessøgende ingen gavn haft af disse skattelettelser. Det er folk, som selv har fået en 5.000-6.000 kr. i skattelettelse igennem skatteforliget i september, der nu står heroppe og siger: ja, men nu må også de uddannelsessøgende være med til at betale. Det forekommer mig faktisk at være en grov form for demagogi at fremføre dette i denne forbindelse.

Dertil kommer, at efter vores opfattelse skal spørgsmålet om støtte til uddannelse ikke umiddelbart kædes sammen med spørgsmålet om skattelovgivning. Det kunne være fornuftigt at gøre det på andre områder. Der tales så meget om, at der her er tale om mennesker, som senere hen kan forvente at få en stor indtægt. Det er der nu ingen der med sikkerhed kan sige med de usikre perspektiver, der tegner sig på nuværende tidspunkt, men hvis det er tilfældet, er det et spørgsmål om gennem en omlægning af den nuværende skattelovgivning at sikre, at de, der kommer til at tjene mest, også kommer til at betale en større andel af det, de så får, gennem skatterne til den tid. Men det er jo det diametralt modsatte, folketinget vedtog her i september.

Så siger man, at der er ingen, der afskæres fra en uddannelse. Man ved udmærket, sådan som det også er fremført, at for en lang række unge, som kommer fra de svageste stillede lag, vil det virke afskrækkende, og helt